

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πληροφορίες: Σ. Κηρολύτη
E: s.kirolyti@ypes.gr | T: 213 136 4832

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6abb81d712458a2253fb3dc5
ΑΠ:53868
Υπογραφή: 30/09/26 08:49
Διανομή: 01/10/26 08:13

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2026
Αριθ. Πρωτ.: 53868

Προς:
Τους Δήμους και τις Περιφέρειες
της Χώρας
Προϊσταμένους /ες Οικονομικών
Υπηρεσιών

ΘΕΜΑ: Τεκμηρίωση των εξαιρέσεων της περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 539 ΚΤΑ στις Αναλυτικές Καταστάσεις του Μηχανισμού αποτροπής συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους – Κυρώσεις μη εμπρόθεσμης υποβολής.

Ενόψει της εφαρμογής του Μηχανισμού Αποτροπής Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων προς τρίτους για το γ' τρίμηνο του 2026, σας επισημαίνουμε ότι εφεξής κατά τη σύνταξη των αναλυτικών καταστάσεων πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή στην τεκμηρίωση των εξαιρέσεων της περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 539 ΚΤΑ καθώς και στην εμπρόθεσμη υποβολή στον Κόμβο.

A. Τεκμηρίωση εξαιρέσεων

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, η τήρηση των οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών αποτελεί τη βασική προϋπόθεση συνυπολογισμού των εξαιρέσεων κατά την πραγματοποίηση του ελέγχου. Σε αυτό το πλαίσιο παρέχονται οι κάτωθι οδηγίες ανά λόγο εξαίρεσης:

02. Εκκαθαρισμένο παραστατικό που δεν έχει εξοφληθεί με υπαιτιότητα δικαιούχου: Στη συγκεκριμένη εξαίρεση εμπίπτουν οι περιπτώσεις αδυναμίας εξόφλησης των δικαιούχων λόγω μη προσκόμισης των δικαιολογητικών πληρωμής από τον δικαιούχο (φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα) ή, σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου, λόγω αδυναμίας ταυτοποίησης των κληρονόμων του.

Για τις περιπτώσεις που αφορούν την έλλειψη του αποδεικτικού φορολογικής ή/και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου της απαίτησης, σε εφαρμογή του άρθρου 23 του ν. 4638/2019 (Α'181), με την υπό στοιχεία 15953/09.02.2021 (Β' 674) απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών έχει καθοριστεί η διαδικασία εξόφλησης τίτλων πληρωμής που εκδίδονται για την πληρωμή δαπανών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με δημόσια κατάθεση του οφειλόμενου ποσού. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι εντός πέντε (5) ημερών από τη διαπίστωση της έλλειψης του πιστοποιητικού, η αρμόδια για την εξόφληση υπηρεσία εκδίδει διαπιστωτική πράξη αδυναμίας έκδοσης ασφαλιστικής ή και φορολογικής ενημερότητας δικαιούχου, η οποία κοινοποιείται στον διατάκτη. Εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, ο φορέας, με ευθύνη του για κάθε υπαίτια καθυστέρηση, υποβάλλει αίτημα

για σύσταση χρηματικής παρακαταθήκης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ), καταθέτοντας παράλληλα το σχετικό ποσό. Με τη δημόσια κατάθεση επέρχεται απόσβεση της ενοχής του φορέα έναντι του δικαιούχου. Συνεπώς, δεδομένης αυτής της πρόβλεψης, η επίκληση της έλλειψης αποδεικτικού ενημερότητας ως επιχείρημα υπαιτιότητας του δικαιούχου για τη μη πληρωμή του μπορεί να γίνεται αποδεκτή μόνο κατά την πρώτη αποτύπωση του ληξιπρόθεσμου παραστατικού στην κατάσταση και υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκδοθεί η ως άνω διαπιστωτική πράξη και ότι τα στοιχεία της αναγράφονται στη στήλη «Διευκρινίσεις» ως εξής: **«Στοιχεία πράξης εκκαθάρισης: αριθμός- ηη/μμ/εεεε. | Στοιχεία διαπιστωτικής πράξης έλλειψης φορολογικής (ασφαλιστικής) ενημερότητας: αριθμός - ηη/μμ/εεεε»**. Σε ενδεχόμενη αντικειμενική αδυναμία σύστασης παρακαταθήκης, θα πρέπει να επεξηγείται αναλυτικά.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις αδυναμίας ταυτοποίησης των κληρονόμων του δικαιούχου της απαίτησης, στη στήλη «Διευκρινίσεις» το πρόβλημα πρέπει να ορίζεται με σαφήνεια ως εξής: **«Στοιχεία πράξης εκκαθάρισης: αριθμός-ηη/μμ/εεεε - Εκκρεμής ταυτοποίηση κληρονόμων»**.

03. Εκκαθαρισμένο παραστατικό που δεν έχει εξοφληθεί με υπαιτιότητα φορέα χρηματοδότησης: Στον λόγο εξαίρεσης 03 εμπίπτουν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις από δαπάνες που είναι ενταγμένες σε ειδικά προγράμματα και εκκρεμεί η εκταμίευση χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα, υπό την προϋπόθεση ότι το αίτημα εκταμίευσης έχει υποβληθεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την υποβολή του λογαριασμού ή του τιμολογίου δαπάνης στον ΟΤΑ.

Απαραίτητη προϋπόθεση αποδοχής της εξαίρεσης για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις από δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος (ΕΣΠΑ) του ΠΔΕ (τύποι προϋπολογισμού 1 και 2, αντίστοιχα) είναι η αναγραφή του ενάριθμου κωδικού έργου στην ομώνυμη στήλη της αναλυτικής κατάστασης. Επιπροσθέτως, στη στήλη «Διευκρινίσεις» αναγράφονται η ημερομηνία του αιτήματος κατανομής / χρηματοδότησης μέσω του e-ΠΔΕ ή του ΟΠΣ ΕΣΠΑ π.χ. **«Αίτημα χρηματοδότησης: ηη/μμ/εεεε - Κατάσταση: Ενταγμένο σε αίτημα ΦΧ»** ή **«Αίτημα κατανομής: ηη/μμ/εεεε - Κατάσταση: Ελέγχθηκε από Φορέα Διαχείρισης»**.

Για την τεκμηρίωση των ληξιπρόθεσμων παραστατικών από δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ (τύπος προϋπολογισμού 4) στη στήλη «Διευκρινίσεις» θα αναφέρονται ευδιάκριτα και με τη σειρά που ακολουθεί: (α) η ένδειξη «ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ», (β) ο αριθμός και η ημερομηνία του ΧΕΠ προς εξόφληση και (γ) η ημερομηνία αποστολής του αιτήματος εκταμίευσης στο Ταμείο, π.χ. **«α) ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ, β) ΧΕΠ: αριθμός- ηη/μμ/εεεε, γ) Αίτημα: αριθμός - ηη/μμ/εεεε»**.

Για την τεκμηρίωση των ληξιπρόθεσμων παραστατικών από δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ ή τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία (τύπος προϋπολογισμού 5) στη στήλη «Διευκρινίσεις» θα αναφέρονται ευδιάκριτα και με τη σειρά που ακολουθεί: (α) η ένδειξη «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», (β) ο αριθμός και η ημερομηνία σύμβασης συνομολόγησης του δανείου με το ΤΠΔ και (γ) ο αριθμός και η ημερομηνία του

αιτήματος εκταμίευσης προς το ΤΠΔ, π.χ. «**α) ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ** (ή το αντίστοιχο εργαλείο), **β) Σύμβαση δανείου: αριθμός- ηη/μμ/εεεε, γ) Αίτημα εκταμίευσης: αριθμός- ηη/μμ/εεεε**».

Για τα ληξιπρόθεσμα παραστατικά που χρηματοδοτούνται από λοιπά προγράμματα της Κεντρικής Κυβέρνησης, στη στήλη «Διευκρινίσεις» θα αναφέρονται ευδιάκριτα και με τη σειρά που ακολουθεί: (α) ο φορέας χρηματοδότησης, (β) η ονομασία του προγράμματος, (γ) ο αριθμός, η ημερομηνία και ο ΑΔΑ της απόφασης ένταξης στο πρόγραμμα και (δ) ο αριθμός και η ημερομηνία αποστολής του αιτήματος προς τον φορέα χρηματοδότησης για την εκταμίευση του ποσού προς τον ΟΤΑ ή τον δικαιούχο της οφειλής. Ιδιαίτερη επισήμανση πρέπει να γίνεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πληρωμή διεξάγεται από τρίτο φορέα (ΠΤΑ, ΑΑΔΕ κτλ) και ενδεχομένως δεν υπάρχει η σχετική ενημέρωση.

Ειδικά για το πρόγραμμα επιχορήγησης των ΟΤΑ για την εξόφληση υποχρεώσεών τους από δικαστικές αποφάσεις και διαταγές πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 257 του ν. 5259/2025 (Α' 228), πρέπει να αναγράφονται: στο σημείο (β) η ένδειξη «**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ**», στο σημείο (γ) ο **ΑΔΑ της απόφασης έγκρισης της επιχορήγησης του ΟΤΑ** και όχι η απόφαση καθορισμού της διαδικασίας του προγράμματος (εν προκειμένω η 3067/20.01.2026 (Β' 451) υ.α. του ΥΠΕΣ) και στο σημείο (δ) ο αριθμός και η ημερομηνία διαβίβασης της εντολής εξόφλησης στο Τμήμα Επιχορηγήσεων του ΥΠΕΣ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι οφειλές προς τους οικείους ΦοΔΣΑ για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση παρακράτησης από τη μηνιαία τακτική κατανομή των ΚΑΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 539 ΚΤΑ δεν εμπίπτουν στην περίπτωση 03. Με την έκδοση της απόφασης, οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις εντάσσονται εκ των πραγμάτων σε καθεστώς ρύθμισης και εφαρμόζονται οι οδηγίες της παρ. 2 της ενότητας Ζ της υπό στοιχεία 2/47972/0026 εγκυκλίου του ΓΛΚ (ΑΔΑ: Ω8ΛΝΗ-4ΕΓ).

04. Εξοφλημένο παραστατικό για το οποίο εκκρεμεί η λογιστική τακτοποίηση: Η συγκεκριμένη εξαίρεση αφορά σε παραστατικά δαπανών τα οποία έχουν εξοφληθεί κατά τη λήξη του τριμήνου αλλά εκκρεμεί η εγγραφή της πληρωμής στο μητρώο δεσμεύσεων. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι: α) η κατάσχεση σε τραπεζικό λογαριασμό του ΟΤΑ από τον δικαιούχο της απαίτησης και β) η πληρωμή δαπανών του φορέα μέσω τρίτων υπηρεσιών όπως τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης.

Για την τεκμηρίωση αυτών των περιπτώσεων, στη στήλη «Διευκρινίσεις» αναγράφεται ο τρόπος και η ημερομηνία εξόφλησης (π.χ. «Κατάσχεση σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα - 20.09.2026», «Πληρωμή από ΠΤΑ - 19.09.2026»). Σημειώνεται ότι ενδεχόμενη επανάληψη της αιτιολόγησης για το ίδιο παραστατικό σε αναλυτική κατάσταση του επόμενου τριμήνου δεν θα γίνεται αποδεκτή κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.

14. Οφειλές που έχουν πραγματοποιηθεί νόμιμα και τελούν υπό δικαστική διεκδίκηση: Ο συγκεκριμένος λόγος αφορά σε ειδικές περιπτώσεις δαπανών που έχουν νομίμως πραγματοποιηθεί και πρέπει να πληρωθούν αλλά ο ΟΤΑ αμφισβητεί δικαστικά το ύψος ή την έκταση της απαίτησης. **Ο λόγος 14 δεν αφορά αγωγές ή προσφυγές τρίτων εις βάρος του ΟΤΑ για την καταβολή αποζημιώσεων ή για την εξόφληση δαπανών που έχουν απορριφθεί ως μη νόμιμες.** Για την τεκμηρίωση των περιπτώσεων του λόγου 14, στη στήλη

«Διευκρινίσεις» αναγράφονται ο αριθμός, η ημερομηνία, το είδος και το αιτιολογικό του εκκρεμούς ένδικου βοηθήματος ή μέσου του ΟΤΑ (π.χ. αγωγή, προσφυγή, ανακοπή), το αρμόδιο δικαστήριο και η εκτιμώμενη ημερομηνία εκδίκασης.

Β. Προθεσμία υποβολής

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 539 ΚΤΑ, οι αναλυτικές καταστάσεις υποβάλλονται με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου ή της Περιφέρειας εντός **δεκαπέντε (15) ημερών** από τη λήξη του ημερολογιακού τριμήνου. Σε περίπτωση **μη εμπρόθεσμης υποβολής** της κατάστασης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, **ο έλεγχος πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τα υπόλοιπα στοιχεία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εξαιρέσεις, ενώ το ανώτατο ποσοστό παρακράτησης της παρ. 3 του ίδιου άρθρου αυξάνεται σε πενήντα τοις εκατό (50%).**

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΝΙΚ. ΧΑΤΖΗΕΡΓΑΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Αν. Γενική Διευθύντρια Οικονομικών ΤΑ και Αναπτυξιακής Πολιτικής
- Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης